

De factuur gespecificeerd

Bedrijven die hun logistiek uitbesteden willen exact weten waarvoor ze de logistiek dienstverlener betalen. Op hun rekening moet staan welke handelingen er zijn uitgevoerd en wat elke handeling kost. Hierdoor groeit de vraag naar warehouse management systemen die activity based costing ondersteunen.

54

Marcel te Lindert

Niet elke pallet die het magazijn verlaat kost evenveel. Het is overbodig uit te leggen dat de logistieke kosten van een in folie gewikkelde pallet hoger zijn dan van een niet in folie gewikkeld exemplaar. In een public warehouse kan dit tot problemen leiden. Een opdrachtgever die zijn pallets niet laat omwikkelen, zal minder willen betalen dan een opdrachtgever die wel elke pallet in folie verpakt wil hebben. Het zijn dit soort overwegingen die maken dat opdrachtgevers hun logistiek dienstverleners vragen om gespecificeerde rekeningen. Bij het opstellen van dergelijke rekeningen is activity based costing (ABC) een handig hulpmiddel. Dat is een methode om zowel directe als indirecte kosten zorgvuldig te kunnen doorberekenen aan klanten.

Chemiedistributeur Vopak heeft een divisie logistieke dienstverlening die steeds meer verzoeken krijgt om inzage in logistieke kosten. "De helft van onze opdrachtgevers ontvangt een meer of minder gespecificeerde rekening", schat

IT-manager Krist van Loon. "Alle klanten krijgen in ieder geval een rekening voor de hoeveelheid pallets in opslag en voor de hoeveelheid pallets die is uitgeslagen. De mate waarin de handelingen tussen in- en uitslag worden doorberekend, verschilt echter per geval."

PLUSSEN EN MINNEN

Vopak is op dit moment bezig om in vier magazijnen MLS, het warehouse management systeem

(WMS) van ICL te implementeren. Voor één klant in Antwerpen werkt Vopak inmiddels met ABC. Elke activiteit die voor die klant wordt uitgevoerd, wordt vastgelegd in MLS. Omdat aan elke activiteit een tarief is gekoppeld, is dan eenvoudig een gespecificeerde factuur uit te draaien.

De vaststelling van het tarief - door Van Loon voorcalculatie genoemd - is iets dat buiten het WMS om moet gebeuren. Dat is ook logisch volgens Van Loon: "Dan praat je over boekhoudkundige berekeningen. Als dat ook in een WMS zou zitten, heb je een compleet ERP-pakket." Wel wil Vopak voor het vaststellen van de tarieven gebruik gaan maken van de informatie die uit het WMS komt. In de loop van volgend jaar bijvoorbeeld gaat de logistiek dienstverlener in het magazijn werken met RF. Door voor en na elke activiteit te scannen, wordt in het WMS automatisch de tijd geregistreerd die een activiteit in beslag neemt. "Het is niet zo dat wij die tijd in rekening gaan brengen, maar we gebruiken het wel voor nacalculatie. Als blijkt dat een medewerker consequent langer bezig is met het omwikkelen van een pallet dan gedacht, kunnen wij de tarieven aanpassen." ABC heeft niet alleen voordelen voor de opdrachtgevers, maar ook voor Vopak zelf. De logistiek dienstverlener kan direct zien waar in het magazijn de plussen en minnen zitten. Van Loon: "De kosten van bijvoorbeeld het omwikkelen van een pallet kennen wij al. We weten immers hoeveel de machine heeft gekost en hoeveel folie er wordt verbruikt. Dankzij ABC weten we nu ook of het ons wat oplevert."

ELKE KLANT EEN ANDER TARIEF

De ondersteuning van ABC was een belangrijk criterium bij de selectie van het WMS. Van het tiental onderzochte pakketten, afkomstig van gerenommeerde leveranciers zoals LIS, Marc, EXE en Incore-Locus, bleek eigenlijk alleen MLS aan dit selectiecriterium te voldoen.

"De ABC-module in dit pakket is heel dynamisch en flexibel opgebouwd. Voor elke klant kan een ander tarief aan een activiteit worden gekoppeld, eventueel inclusief een staffel",

warehouse
logistics

Een project van Fraunhofer-IML,
IPL Consultants,
Fördern und Heben
en Transport+Opslag
www.warehouse-logistics.com

Activity based costing

Elke logistiek dienstverlener heeft te maken met indirecte kosten zoals de afschrijvingskosten van heftrucks of de onderhoudskosten van het pand. Activity based costing (ABC) is een methode om deze kosten door te berekenen aan klanten (zie ook Transport + Opslag nr. 5, pag. 20). In het kort komt ABC er op neer dat indirecte kosten, net als directe kosten, worden toegerekend aan de activiteiten die in het magazijn worden uitgevoerd. Dat gebeurt door te meten of te berekenen in welke mate een activiteit bijdraagt aan die indirecte kosten. Als bijvoorbeeld een heftruck een kwart van de tijd wordt ingezet voor het laden van vrachtauto's, dan wordt een kwart van de afschrijvingskosten toegerekend aan de activiteit laden. Vervolgens kunnen de kosten van activiteiten aan klanten worden doorberekend door te inventariseren hoe vaak een activiteit voor een bepaalde klant is uitgevoerd. Als de helft van alle vrachtauto's is geladen met voorraad van klant A, betaalt klant A de helft van alle laadkosten.

licht Van Loon de keuze voor het pakket van ICL toe.

Er was wel een ander pakket dat de activiteiten registreerde, maar dit bood slechts een beperkte mogelijkheid om activiteiten bij te maken. Neem het voorbeeld van het verzendklaar maken van een pallet. Een pallet dit kan op diverse manieren worden gedaan: omwikkeld met folie, verpakt in krimpfolie of verpakt in folie en vacuüm gezogen. Van Loon: "In het andere pakket was maar een beperkte mogelijkheid om dit soort alternatieve activiteiten te definiëren. Het gevolg is dat je niet aan elke activiteit een apart tarief kunt koppelen, maar verschillende activiteiten onder één noemer moet plaatsen. En dat wilden we juist niet."

De flexibiliteit in het factureren was een andere functionaliteit die in de meeste pakketten ontbrak. Er zijn opdrachtgevers die op week-, op maandbasis of per order willen worden gefactureerd. In MLS is dit voor elke opdrachtgever apart te registreren. "Dat is wel zo prettig als je tweehonderd opdrachtgevers hebt", vindt Van Loon.

VOLWASSEN

Een WMS-leverancier die nog volop bezig is met het perfectioneren van de ABC-functionaliteit is ABB. De verleden jaar gelanceerde versie 8.3 van Sattstore biedt al enige onder-

steuning voor ABC. "Maar in Sattstore 9.1, de nieuwe versie die deze maand wordt geïntroduceerd, is het ABC-verhaal pas echt volwassen geworden met de introductie van specifieke functionaliteit voor logistiek dienstverleners", vertelt een eerlijke Robin Tunderman, logistiek adviseur van ABB. Ook in Sattstore 9.1 worden alle activiteiten en, indien van toepassing, hun tijdsduur geregistreerd. De tijdregistratie dient, net zoals bij Vopak, om te berekenen wat de gemiddelde tijdsduur is, zodat daarop de tarieven kunnen worden gebaseerd. Als het door omstandigheden wat langer duurt dan normaal voordat een activiteit is uitgevoerd, wordt dat niet direct aan de klant doorberekend. "Dat is ook niet te doen, zeker niet als het om duizenden orderregels gaat. Over een langere periode worden dergelijke verschillen vanzelf genivelleerd", vertelt Tunderman.

Als in een magazijn voorraden van meerdere opdrachtgevers liggen, is in Sattstore per opdrachtgever een ander tariefstelsel te hanteren. Daartoe moet de gebruiker aparte ABC-categorieën definiëren, die aan bepaalde zones in het magazijn moeten worden gekoppeld. Het kan echter voorkomen dat bepaalde artikelen in een zone een uitzonderingspositie verdienen omdat ze extra handelingen vereisen. In dat geval is de definitie van ABC-zones op artikelniveau te overrulen. In theorie is het mogelijk om op deze wijze voor elk artikel een apart tariefstelsel te definiëren. De vraag is echter of dat wenselijk is. Tunderman: "Als je ABC te gedetailleerd toepast, loop je de kans het overzicht kwijt te raken." ■